

Тема заняття: Національна безпека

Мета:

1. Розповісти, що таке національна безпека та хто нею займається.
2. Визначити головні пріоритети національної безпеки у мирний час і під час війни.
3. Україна у війні. Що школярі повинні знати про це (відео).
4. Допомогти дітям усвідомити, що очікує держава від дітей.
5. Пояснити, як діти можуть допомогти своїй Батьківщині.

План заняття:

1. Вступна бесіда, визначення понять “національні загрози” та “національна безпека”.
2. Як змінюють завдання і пріоритети національної безпеки під час війни (“Україна у війні. Що школярі повинні знати про це” (відео)).
3. Обговорення відео “Україна у війні. Що школярі повинні знати про це”.
4. Дискусія “Пріоритетні напрямки безпеки України”.
5. Мозковий штурм “Що держава очікує від дітей та підлітків?”
6. Круглий стіл: “Як і чим ми можемо допомогти своїй державі?”
7. Підведення підсумків заняття.

Хід заняття:

1. **Вступна бесіда, визначення понять “національні загрози” та “національна безпека”.**

Запитання вчителя:

- Що є найбільш необхідною умовою для успішного існування держави?
- Що таке безпека у межах держави?
- Хто відповідає за безпеку в Україні?
- А що робить держава в умовах, коли у неї сильні й агресивні сусіди?

Національна безпека – це захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства.

- Які загрози для національної безпеки існують?

Пояснення вчителя:

Рано вранці 24 лютого 2022 року президент Росії Володимир Путін сказав, що вирішив розпочати військову операцію в Україні.

Відразу за цим 150-тисячна армія Російської Федерації почала наступ за чотирма напрямками:

- З Півночі, з території Білорусі – до Києва.
- З Північного Сходу через Суми на Харків.
- Зі Сходу – на Донецьку, Луганську області та Маріуполь.
- З Півдня – на Херсон та Миколаїв.

У хід пішли:

- Балістичні та крилаті ракети (в тому числі випущені з території Республіки Білорусь).
- Артилерія, гради, танки, літаки, гелікоптери, військові кораблі та катери.
- На території стратегічно важливих об'єктів та на околиці атакованих з повітря міст почав висаджуватись російський десант.
- Закинуті напередодні війни диверсійно-розвідувальні групи активізувались у тилу.

Основною загрозою національній безпеці України стала війна з російською федерацією.

На бій з окупантами стали:

- Збройні сили України,
- Підрозділи Національної Гвардії,
- Загони Територіальної оборони,
- Добровольчі формування та групи.

Як змінились завдання і пріоритети національної безпеки під час війни?

2. “Україна у війні. Що школярі повинні знати про це” (відео).

<https://www.youtube.com/watch?v=d2fMsjNrBdQ&t=57s>

3. Обговорення відео “Україна у війні. Що школярі повинні знати про це”.

Поради вчителю:

Під час обговорення варто звернути увагу на ключові моменти та занотувати їх.

- 1) Верховна Рада України 19 червня 2003 року ухвалила Закон України «Про основи національної безпеки України». Згідно з цим документом об'єктами національної безпеки є:
 - громадяни — їхні права і свободи;
 - суспільство — його духовні та матеріальні цінності;
 - держава — її конституційний лад, суверенітет, територіальна цілісність і недоторканність кордонів.
- 2) У законі визначено, зокрема, такі принципи забезпечення національної безпеки України:
 - пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
 - верховенство права;
 - пріоритет договірних (мирних) засобів у розв'язанні конфліктів;
 - чітке розмежування повноважень та взаємодія органів державної влади у забезпеченні національної безпеки;
 - демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією держави;
 - використання в інтересах України міждержавних систем та механізмів міжнародної колективної безпеки.
- 3) Пріоритетами національних інтересів України є:
 - гарантування конституційних прав і свобод людини і громадянина;
 - розвиток громадянського суспільства, його демократичних інститутів;
 - захист державного суверенітету і територіальної цілісності;
 - досягнення національної злагоди і стабільності;
 - створення соціально орієнтованої ринкової економіки;
 - забезпечення екологічно безпечних умов життєдіяльності громадян і суспільства;
 - збереження та зміцнення науково-технічного потенціалу;

- зміцнення інтелектуального потенціалу українського народу, його фізичного і морального здоров'я;
- розвиток української нації, а також самобутності громадян усіх національностей, що становлять український народ;
- налагодження відносин з усіма державами;
- інтегрування в європейську і світову спільноту.

Завдання:

Визначити загрози в основних сферах національної безпеки.

- Воєнна безпека.
- Економічна безпека.
- Інформаційна безпека.
- Екологічна безпека.
- Соціальна безпека.

Поради вчителю:

Основні загрози національній безпеці України

У воєнній сфері:

- посягання на конституційний лад і державний суверенітет України;
- геноцид українців на окупованих територіях;
- акти терору мирного населення та знищення інфраструктури держави;
- масові порушення прав громадян;
- прояви сепаратизму, зради державних інтересів та колаборації.

В економічній сфері:

- істотне скорочення внутрішнього валового продукту;
- порушення ефективності державного регулювання економічних відносин;
- знищення та руйнування підприємств;
- порушення логістичних зв'язків;
- відтік іноземних капіталів та інвестицій.

У соціальній сфері:

- загибель і поранення людей;
- порушені, роз'єднані сім'ї;
- зниження рівня захищеності вразливих верств населення;
- зниження рівня життя;
- неконтрольовані міграційні процеси;

- проблеми з освітою та медициною.

В екологічній сфері:

- значне антропогенне порушення і техногенна перевантаженість території України,
- загроза техногенних катастроф;
- знищення природних ресурсів;
- загроза екологічних катастроф.

В інформаційній сфері:

- інформаційна експансія з боку російських спецслужб;
- комп'ютерна злочинність і комп'ютерний тероризм;
- витік інформації, яка становить державну таємницю, та конфіденційної інформації, що є власністю держави;
- намагання маніпулювати суспільною свідомістю, зокрема через поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації.

4. Дискусія “Пріоритетні напрямки безпеки України”.

Порядок проведення дискусії:

- 1) Учні створюють робочі групи по основних напрямках національної безпеки.
- 2) Завдання для груп: оцінити загрози і довести, що саме їх напрямок є пріоритетним перед лицем російської агресії.
- 3) Групи працюють автономно.
- 4) Групи представляють свої мркування.
- 5) Інші учні задають їм питання і оцінюють їх позицію.

5. Мозковий штурм “Що держава очікує від дітей та підлітків?”

Вступне слово вчителя:

Ви цілком вірно оцінили основні загрози у сфері національної безпеки. Але цього замало. Нам потрібні відповіді на питання:

- Що держава очікує від своїх громадян у часи таких глобальних загроз?
- Що вона очікує від кожного з нас?

Давайте спробуємо відповісти на ці питання за допомогою мозкового штурму.

Правила проведення мозкового штурму:

- 1) Беремо питання №1 і намагаємось дати на нього якомога більше відповідей.
- 2) Відповіді записуємо без оцінок, всі підряд.
- 3) Коли всі відповіді записані, ми починаємо їх аналізувати.
- 4) Зайві, нелогічні відповіді викреслюємо, залишаючи лише суттєві.
- 5) Суттєві відповіді оформляємо у спільне “Комюніке”
- 6) Так само відповідаємо на питання №2.

6. Круглий стіл: “Як і чим ми можемо допомогти своїй державі?”

Питання до круглого столу:

- Які ви знаєте приклади допомоги державі та армії під час війни з боку дітей та підлітків?
- Що потрібно дітям, аби приносити користь державі?
- Які ресурси для корисної діяльності у вас є?
- Що б ви могли робити вже зараз?
- Давайте оберемо один із запропонованих варіантів і втілимо його?

7. Підведення підсумків заняття.

Табличка для підведення підсумків

Я сьогодні дізнався/лась	Я сьогодні навчився/лась	Що зміниться у моєму житті після цього заняття?